# การวิเคราะห์เชิงทฤษฏีของการถ่ายเทความร้อน มวลสารและความดัน ในวัสดุพรุนที่ไม่อิ่มตัวภายใต้พลังงานอินฟราเรดร่วมกับไมโครเวฟ (อิทธิพลของขนาดอนุภาค ความเข้มของสนามไฟฟ้าและความถี่ไมโครเวฟ)

# Theoretical Analysis of Heat-Mass Transport and Pressure in Unsaturated Porous Media: In Case of Providing the Combination of Infrared and Microwave Energy

## (Influence of Particle Size, Electric Field Intensity and Frequency)

โศภิดา สังข์สุนทร และผดุงศักดิ์ รัตนเดโช \* หน่วยวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์จากไมโครเวฟในงานวิศวกรรม (RCME) ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต 99 หมู่ 18 ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง ปทุมธานี 12120 โทร 0-2564-3001-9 <sup>\*</sup>อีเมล์ ratphadu@engr.tu.ac.th <sup>\*</sup> (ผู้รับผิดชอบบทความ)

Sopida Sungsoontorn, Phadungsak Ratanadecho<sup>\*</sup> Research Center of Microwave Utilization in Engineering (R.C.M.E.) Department of Mechanical Engineering, Faculty of Engineering, Thammasat University, Rungsit Campus, 99 Mu 18, Klong Luang, Pathumthani 12120, Thailand, Tel: 0-2564-3001-9, <sup>\*</sup>E-mail: ratphadu@engr.tu.ac.th

\* (Corresponding Author)

## บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์เชิงทฤษฎีที่สมบูรณ์ของการ ถ่าย เทความร้อน มวลสารและความดันในวัสดุพรุนที่ไม่อิ่มตัว ภายใต้พลัง งานจากคลื่นอินฟราเรดร่วมกับไมโครเวฟ โดยอิทธิพลของความดันที่ เกิดขึ้นภายในวัสดุพรุนที่ไม่อิ่มตัวในระหว่างกระบวนการอบแห้งถูกนำ มาพิจารณาด้วยผลลัพธ์ที่ได้จากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ได้มาจาก การแก้ปัญหาด้วยระเบียบวิธีเชิงตัวเลขโดยวิธีไฟในต์วอลลุม ในการ วิเคราะห์แบบจำลองได้พิจารณาถึง สมบัติทางกายภาพ สมบัติทาง อุณหพลศาสตร์ สมบัติการส่งผ่าน สมบัติไดอิเลคตรีกของวัสดุพรุนที่ไม่ อิ่มตัว (ซึ่งประกอบด้วยอนุภาคของเม็ดแก้ว น้ำ และอากาศ) ซึ่งข้อมูล ได้จากการทดลองและจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากผลการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงขนาดของอนุภาค ความเข้มของสนามไฟฟ้าและ ความถี่ไมโครเวฟ และการผสมผสานระหว่างคลื่นอินฟราเรดร่วมกับ ไมโครเวฟมีผลต่อจลนศาสตร์ของการอบแห้งโดยรวมเป็นอย่างมาก และอิทธิพลแรงดันคาพิวลารีมีผลอย่างยิ่งต่อการกระจายความชื้น ซึ่ง ผลลัพธ์ที่ได้จากงานวิจัยนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานต่อการทำ ความเข้าใจกระบวนการอบแห้งวัสดุพรุนที่ไม่อิ่มดัวโดยไมโครเวฟได้ รวมทั้งใช้ในการออกแบบระบบจริงในทางปฏิบัติ

# Abstract

In this study, a multiphase porous media model was theoretically developed to predict heat and mass transfer under applying a combined infrared and microwave energy. However, the effect of gas pressure during drying process with a combined infrared and microwave energy was taken into consideration. The governing equations were numerically solved by using the finite volume method. In the simulation of the unsaturated porous media which were composed of glass beads, water and air, all physical, thermal, transport, and dielectric properties were either derived from this experimental study and from the relevant literatures. The results show that variations of particle size, electric field intensity and frequency play important roles on overall drying kinetics. In addition, the moisture profile in the unsaturated porous media was influenced by capillary pressure in a combined infrared and microwave energy. These findings are significant to a further research conducted along the same line of this study as well as to the application of the porous media in the future.

#### 1. บทน้ำ

ในอดีตที่ผ่านมาการศึกษากระบวนการถ่ายเทความร้อน มวลสาร และความดันในระดับจลภาคนั้นยังมีการศึกษาวิจัยกันน้อย โดยเฉพาะ การวิเคราะห์เชิงทฤษฏีในวัสดุพรุนที่ไม่อิ่มตัวที่อธิบายถึงการเปลี่ยน แปลงขนาดของอนุภาค ความเข้มของสนามไฟฟ้าและความถึ่ โดย พิจารณาอิทธิพลของความดันที่เกิดขึ้นภายในวัสดุพรุนระหว่างกระบวน การถ่ายเทความร้อนและมวลสารที่ผสมผสานระหว่างพลังงาน อินฟราเรดร่วมกับไมโครเวฟ ซึ่ง Boukadida [1] และ Wang [2] ได้ทำ การทดลองและสร้างแบบจำลองคณิตศาสตร์ของการถ่ายเทความร้อน และมวลของวัสดุพรุนเพื่อศึกษาอิทธิพลของอุณหภูมิความดันก๊าซและ ความชื้นของอากาศต่อการอบแห้ง แต่ไม่ได้ใช้ไมโครเวฟและเน้นที่การ ทดลอง Ratanadecho [3] ศึกษากระบวนการถ่ายเทความร้อน มวล สารและการทำละลายของวัสดุพรุนในระบบสองมิติเพื่อศึกษาถึงอิทธิพล ของพลังงานจากคลื่นไมโครเวฟ โดยทำการทดลองและสร้างแบบ จำลองทางคณิตศาสตร์ และงานวิจัยที่ศึกษากระบวนการอบแห้งที่ผสม ผสานระหว่างคลื่นอินฟราเรดร่วมกับไมโครเวฟมีดังนี้ Adonis [4] สร้าง แบบจำลองทางคณิตศาสตร์สำหรับการอบแห้งโดยใช้ระบบลมร้อนและ การแผ่รังสีอินฟราเรด พบว่าพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาไม่เชิงเส้น ของสมการอนุพันธ์ตลอดระยะเวลาในการอบแห้ง Glouannece [5] ทดลองอบแห้งวัสดุพรุนโดยใช้ไมโครเวฟร่วมกับการแผ่รังสีอินฟราเรด ซึ่งในงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงการใช้ประโยชน์ของการนำเทคโนโลยี การแผ่รังสีของคลื่นเข้ามาช่วยในการอบแห้ง Praveen [6] ทดลองอบ แห้งหัวหอมโดยใช้รังสีอินฟราเรดร่วมกับลมร้อนเพื่อศึกษาอุณหภูมิที่ เกิดขึ้นในการอบแห้ง ความหนาของวัสดุที่อบ อุณหภูมิอากาศร้อนและ ความเร็วของลมร้อน Salagnac [7] และ Datta [8] สร้างแบบจำลองทาง คณิตศาสตร์และทดลองเพื่อการศึกษาปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากการให้ ความร้อนโดยใช้รังสีอินฟราเรดและลมร้อนร่วมกับคลื่นไมโครเวฟกับ วัสดุพรุน สร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เพื่อศึกษาการกระจาย อุณหภูมิและความชื้นสำหรับกระบวนการให้ความร้อนกับอาหารด้วย รังสีอินฟราเรดและการใช้ระบบลมร้อนร่วมกับพลังงานไมโครเวฟ จาก การศึกษาพบว่าการให้ความร้อนด้วยไมโครเวฟเพียงอย่างเดียวจะทำ ให้ ความชื้นที่ผิวหน้าของวัสดุเพิ่มขึ้นเนื่องจากการผลักดัน (pressuredriven) ของความชี้นมายังผิวหน้ามากและลมร้อนสามารถไล่ความชื้น ที่บริเวณผิวหน้าของวัสดุได้เช่นเดียวกันแต่ประสิทธิภาพไม่ดีเท่าการใช้ รังสีอินฟราเรด ดังนั้นการใช้รังสีอินฟราเรดร่วมกับพลังงานไมโครเวฟ จึงให้ผลที่ดีกว่า

เห็นได้ว่าที่ผ่านมานั้นงานวิจัยส่วนใหญ่จะเน้นการทดลองและ ศึกษากระจายอุณหภูมิ ความชื้นเป็นส่วนใหญ่ แต่การศึกษาเกี่ยวกับ การเปลี่ยนแปลงลักษณะโครงสร้างของวัสดุพรุน (ขนาดอนุภาคหรือรู

พรุน) ความเข้มของสนามไฟฟ้า และความถี่ นั้นยังไม่มีการศึกษาอย่าง เป็นระบบ โดยงานวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงอิทธิพลของการเปลี่ยนขนาดของ ้อนุภาค ความเข้มของสนามไฟฟ้าและความถี่ของคลื่นไมโครเวฟที่มีผล ต่อจลนศาสตร์ของกระบวนการถ่ายเทความร้อนและมวลสารในวัสดุ พรุนที่ไม่อิ่มตัวภายใต้การผสมผสานระหว่างคลื่นอินฟราเรดร่วมกับ ไมโครเวฟอย่างสมบรูณ์ เนื่องจากรังสีอินฟราเรดเป็นรังสีที่มีช่วง ความยาวคลื่นกว้างมาก คือตั้งแต่ 0.7 µm ถึง 100 µm ซึ่งโดยทั่วไป แบ่งช่วงคลื่นอินฟราเรดออกเป็นระดับความยาวคลื่นได้ 3 ระดับคือ อินฟราเรดใกล้ (near infrared) มีความยาวคลื่น 0.7 µm ถึง 3 µm อินฟราเรดกลาง (medium infrared) มีความยาวคลื่น 3 µm ถึง 25 µm และอินฟราเรดไกล (far infrared) มีความยาวคลื่น 25 µm ถึง 1000 µ m โดยรังสีอินฟราเรดมีการแผ่พลังงานออกมาในรูปของคลื่นแม่เหล็ก ไฟฟ้าได้โดยไม่ต้องอาศัยตัวกลางหรือตัวนำในการส่งผ่านความร้อนไป ้ยังวัสดุ Mohsenin [9] โดยข้อดีของรังสีชนิดนี้ คือ สามารถแผ่รังสีได้ รวดเร็ว จึงไม่ทำให้อุณหภูมิของอากาศบริเวณรอบ ๆ รัศมีที่มีรังสี กระจายไปถึงสูงขึ้น แต่สามารถทำให้เกิดความร้อนได้อย่างรวดเร็วและ สม่ำเสมอที่บริเวณของผิววัตถุที่แสงนี้ได้สัมผัส ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากงาน วิจัยนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานต่อการทำความเข้าใจกระบวนกา รอบแห้งโดยใช้พลังงานอินฟราเรดร่วมกับไมโครเวฟได้ รวมทั้งใช้ใน การออกแบบระบบจริงในทางปฏิบัติ

## 2. วิธีการวิจัย

## 2.1 แบบจำลองทางคณิตศาสตร์

แบบจำลองทางกายภาพของการวิเคราะห์แบบจำลองของกระบวน การถ่ายเทความร้อน มวลสารและความดันในวัสดุพรุนที่ไม่อิ่มตัวภาย ใต้พลังงานอินฟราเรดร่วมกับไมโครเวฟ รูปที่ 1 โดยพิจารณาในระบบ 1 มิติ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้พิจารณาลักษณะคลื่นเป็นคลื่นระนาบ (plane wave) โดยปล่อยคลื่นอินฟราเรดร่วมกับไมโครเวฟให้กับแพค เบดของวัสดุพรุนซึ่งประกอบด้วย 3 เฟส คือ เม็ดแก้ว (glass beads) น้ำและอากาศ



รูปที่ 1 แบบจำลองทางกายภาพสำหรับวิเคราะห์กระบวนการถ่ายเท ความร้อน มวลสารและความดันในวัสดุพรุนที่ไม่อิ่มตัวโดยใช้ อินฟราเรดร่วมกับไมโครเวฟ

สมมุติฐานที่ใช้ในแบบจำลองของกระบวนการถ่ายความร้อน มวลสาร และความดันในวัสดุพรุนที่ไม่อิ่มตัวโดยใช้อินฟราเรดร่วมกับไมโครเวฟ มีดังนี้

- วัสดุพรุนที่พิจารณาเป็นชนิดคาพิวลารีและเป็นวัตถุคงรูปไม่มี ปฏิกิริยาเคมีเกิดขึ้นภายใน
- 2.แพคเบดของวัสดุพรุนมีความสมดุลทางเทอร์โมไดนามิกส์

3.ที่บริเวณด้านบนแพคเบดพิจารณาเป็นขอบเขตเปิด

 4.การกระจายสนามไฟฟ้า อุณหภูมิและการเคลื่อนย้ายความชื้น สมมุติ ให้เป็น 1 มิติ

โดยอัตราการกำเนิดปริมาณความร้อนภายใน (local volumetric heat generation) หรือความหนาแน่นของพลังงานอินฟราเรดและ ไมโครเวฟที่ถูกดูดซับในวัสดุที่มีความยาวกึ่งอนันต์ (semi-infinite) แสดงได้ดังสมการต่อไปนี้ Ratanadecho [10]

$$Q = -\frac{\partial P}{\partial z}dz = 2\alpha P dz \cdot 2\pi f \varepsilon(\tan \delta) E^2 e^{-2\alpha z}$$
(1)

งานวิจัยนี้จะให้ Dielectric Properties เป็น ฟังก์ชั่นของความชื้น และอุณหภูมิซึ่งการวิเคราะห์นั้นจะใช้ทฤษฏีของ Surrounding Mixing Formulas [11], ซึ่งสัดส่วนเชิงปริมาตร (<sup>U</sup>) ของ Water Saturation ไอ น้ำ และอนุภาคของเม็ดแก้ว (Glass Beads) ถูกนำมาพิจารณา Ratanadecho [10] ส่วนค่า Loss Tangent Coefficient ของแพคเบด สามารถแสดงได้ในสมการต่อไปนี้

$$\tan \delta = \frac{\varepsilon''}{\varepsilon'} \tag{2}$$

2.1.1.การวิเคราะห์การถ่ายเทความร้อน มวลสารและความดัน (Analysis of Heat - Mass Transport and Pressure Gradient)

ในงานวิจัยครั้งนี้นั้นจะทำการวิเคราะห์จากรูปที่ 1 ซึ่งกลไกสำคัญ ในการเคลื่อนที่ของความชิ้นระหว่างกระบวนการถ่ายเทความร้อน มวล สารและความดันในวัสดุพรุนที่ไม่อิ่มตัวโดยใช้อินฟราเรดร่วมกับ ไมโครเวฟ คือ เกรเดียนของความดันคาพิวลารีและแรงโน้มถ่วงของ โลกซึ่งอาจจะเสริมหรือหน่วงการเคลื่อนตัวของของไหล ขณะที่เกรเดีย นของความดันบางส่วนของการระเหยนั้นเกี่ยวข้องกับการไหลของไอ 2.1.2. สมการถ่ายเทความร้อน (Heat Transport Equation)

ปรากฏการณ์การถ่ายเทความร้อนภายในวัสดุพรุนสามารถอธิบาย โดยสมการอนุรักษ์พลังงานซึ่งจะรวมเทอมของการดูดซับพลังงาน ไมโครเวฟและอินฟราเรดเข้าไปด้วย โดยอยู่ในเทอมของความหนา แน่นของพลังงานความร้อนที่ผลิตขึ้น ซึ่งอธิบายการเพิ่มขึ้นของ อุณหภูมิในวัสดุที่ขึ้นกับเวลาโดยพิจารณาสมการเหล่านี้ในลักษณะ 1 มิติ จาก Darcy's Law, Fick's Law ทำให้ได้สมการที่ควบคุมกระบวน การถ่ายเทความร้อนดังนี้

$$\frac{\partial}{\partial t} \left( \left( \rho C_p \right)_T T \right) + \frac{\partial}{\partial z} \left( \left( \rho_l C_{pl} w_l + \left( \rho_a C_{pa} + \rho_v C_{pv} \right) w_g \right) T \right) = \frac{\partial}{\partial z} \left( \lambda \frac{\partial T}{\partial z} \right) \\ - H_v \left( \frac{\partial}{\partial t} \left( \rho_v \phi \left( l - s \right) \right) + \frac{\partial}{\partial z} \left( \rho_v \frac{K K_{rg}}{\mu_g} \left( - \frac{\partial P_g}{\partial z} + \rho_g g_z \right) - \rho_g D_m \frac{\partial}{\partial z} \left( \frac{\rho_v}{\rho_g} \right) \right) \right) \\ + Q_{MW} + Q_{IR}$$

#### 2.1.3. สมการถ่ายเทมวลสาร (Mass Transport Equation)

ปรากฏการณ์การถ่ายเทมวลสารภายในวัสดุพรุนสามารถอธิบาย โดยสมการอนุรักษ์มวลสำหรับน้ำทั้งในรูปของเหลวและไอน้ำโดย พิจารณาสมการเหล่านี้ในลักษณะ 1 มิติ และจาก Darcy's Law และ Fick's Law ทำให้ได้สมการที่ควบคุมกระบวนการถ่ายเทมวลสารดังนี้

$$\varphi \frac{\partial}{\partial t} \{s + Y_{\nu}(1-s)\} + \frac{\partial}{\partial z} \left[ \frac{KK_{rl}}{\mu_l} \left( \frac{\partial P_c}{\partial z} - \frac{\partial P_g}{\partial z} + g_z \right) \right] + Y_{\nu} \frac{KK_{rg}}{\mu_g} \left( -\frac{\partial P_g}{\partial z} + \rho_g g_z \right) - Y_g D_m \frac{\partial}{\partial z} (W_{\nu}) = 0$$

$$\frac{\rho_{\nu}}{\mu_g} = Y_{\nu} - \frac{\rho_g}{\mu_g} = Y_{\nu} - \frac{\rho_g}{\mu_g} = Y_{\nu} - \frac{P_{\mu}}{\mu_g} = W_{\nu}$$
(4)

โดยที่  $\frac{\rho_v}{\rho_l} = Y_v$ ,  $\frac{\rho_g}{\rho_l} = Y_g$ ,  $\frac{\rho_a}{\rho_l} = Y_a$ ,  $\frac{v}{Y_g}$ 

2.1.4. สมการความดันรวม (Total Pressure Equation)

ปรากฏการณ์ของความดันภายในวัสดุพรุนสามารถอธิบาย โดย Darcy's Law และ Fick's Law โดยสมมติให้ก๊าซมีสมบัติเป็นก๊าซใน อุดมคติ สามารถจัดรูบใหม่ดังนี้

$$\phi \frac{\partial}{\partial t} \{Y_a(I-s)\} + \frac{\partial}{\partial z} \left[ Y_a \frac{KK_{rg}}{\mu_g} \left( -\frac{\partial P_g}{\partial z} + \rho_g g_z \right) - Y_g D_m \frac{\partial}{\partial z} \left( \frac{\rho_a}{\rho_g} \right) \right] = 0 \quad (5)$$

2.1.5. เงื่อนไขขอบเขตและเงื่อนไขเริ่มต้น

(Boundary and Initial Condition)

เงื่อนไขขอบเขต คือ เงื่อนไขสำหรับขอบเขตเปิด (Open Boundary) โดยเงื่อนไขขอบเขตสำหรับการแลกเปลี่ยนพลังงานและ มวลที่ขอบเขตเปิด สามารถเขียนได้ดังสมการต่อไปนี้

$$-\lambda \frac{\partial T}{\partial z} = h_c (T - T_a)$$

$$\rho_{1}w_{1} + \rho_{y}w_{y} = h_m \left(\rho_{y} - \rho_{ya}\right)$$
(6)

$$+ \rho_{v} w_{v} = n_{m} \left( \rho_{v} - \rho_{va} \right)$$
(7)

การพิจารณาเงื่อนไขขอบเขตที่ขอบเขตปิด (Symmetry-Impermeable) ซึ่งก็คือขอบเขตที่ไม่มีการแลกเปลี่ยนความร้อนและมวลเกิดขึ้นสามารถ เขียนด้วยสมการต่อไปนี้

$$\frac{\partial T}{\partial z} = 0 \qquad , \qquad \frac{\partial w}{\partial z} = 0 \tag{8}$$

ข้อมูลสำหรับสมบัติทางกายภาพทางความร้อนและสนามแม่เหล็กไฟฟ้า

$\varepsilon_0 = 8.85419 x  10^{-12}  [F/m]$	$\mu_0 = 4.0\pi \ x \ 10^{-7} \ [H/m]$
$\varepsilon_{ra} = 1.0$	$\varepsilon_{rp} = 5.1$
$\mu_{ra} = 1.0$	$\mu_{rp} = 1.0$
$\mu_{rl} = 1.0$	
$\tan \delta_a = 0.0$	$\tan \delta_p = 0.01$
$\rho_a = 1.205[kg/m^3]$	$\rho_{p} = 2,500 \ [kg / m^{3}]$
$\rho_1 = 1,000  [  kg  /  m^3  ]$	
$C_{pa} = 1.007 [kJ /(kg \cdot K)]$	$C_{pp} = 0.80 [kJ / (kg \cdot K)]$
$C_{pa} = 4.186 [kJ/(kg \cdot K)]$	
$\lambda_a[W/(m \cdot K)]$	$\lambda_p = 1.0 [W/(m \cdot K)]$
$\lambda_l = 0.610 [W/(m \cdot K)]$	
Initial saturation (s) = $0.7$	$T_{air} = 30^0 C$
$htc = 15[W/(m^2 \cdot K)]$	hr = 0.58[m/s]

### 2.2. วิธีการหาผลเฉลย

(3)

จากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่สร้างขึ้นนั้นความสัมพันธ์ของ

ระบบสมการอนุพันธ์เป็นแบบไม่เชิงเส้นของสมการถ่ายเทความร้อน มวลสารและความดัน (สมการที่ 3 และ 5ตามลำดับ) จากนั้นประยุกต์ใช้ ระเบียบวิธีไฟไนต์วอลุม (finite volume method) สำหรับตำแหน่ง โหนดภายใน (Internal node) Patankar [12] ได้ดังนี้ สมการถ่ายเทความร้อน (Heat Transport Equation)

 $\frac{(\rho C_{p})_{Tk}^{n+l} T_{k}^{n+l} - (\rho C_{p})_{Tk}^{n} T_{k}^{n} + \frac{\rho (C_{pl})}{\Delta} (w_{lk}^{p+l} T_{k}^{n+l} - w_{lk-l}^{p+l} T_{k-l}^{n+l}) + \frac{(\rho C_{p})_{av}}{\Delta} (w_{gk}^{p+l} T_{k}^{n+l} - w_{gk-l}^{p+l} T_{k-l}^{n+l}) - \frac{1}{\Delta} \left( \frac{\lambda_{k+l}^{n+l} - T_{k}^{n+l}}{\Delta} - \frac{\lambda_{k-l}^{n+l}}{\Delta} - \frac{\lambda_{k-l}^{n+l} - T_{k-l}^{n+l}}{\Delta} \right) + \frac{H_{v}\rho_{v}\phi}{\Delta} ((l-s_{ir})(s_{ek}^{n+l} - s_{ek}^{n})) + \frac{\left( \left( \rho_{gk}^{n+l} - T_{k}^{n+l} - T_{k-l}^{n+l} - T_{k-l}^{n+l} \right) + \frac{H_{v}\rho_{v}\phi}{\Delta} ((l-s_{ir})(s_{ek}^{n+l} - s_{ek}^{n})) + \frac{1}{\Delta} \left( \left( \rho_{gk}^{n+l} - P_{gk-l}^{n+l} - P_{gk-l$ 

สมการถ่ายเทมวลสาร (Mass Transport Equation)

สมการความดันรวม (Total Pressure Equation)

$$\begin{split} \frac{\phi}{\Delta t} & \left( (1 - s_{ir}) (Y_{ak}^{n+1} (1 - s_{ek}^{n+1}) - Y_{ak}^{n} (1 - s_{ek}^{n})) \right) \\ & + \left( \left( \begin{array}{c} \left( \frac{KK_{rg}}{\mu_g} \right)_{k+\frac{1}{2}} \left( -\left( \frac{P_{gk+l}^{n+1} - P_{gk}^{n+1}}{\Delta z} \right) + \rho_g g_z \right) \right) \right) \\ - \frac{KK_{rg}}{\mu_g} \right)_{k-\frac{1}{2}} \left( -\left( \frac{P_{gk}^{n+1} - P_{gk-l}^{n+1}}{\Delta z} \right) + \rho_g g_z \right) \right) \\ & + \frac{1}{\Delta z} \left( -Y_{gk}^{n+1} \left( \frac{D_{mk+\frac{1}{2}} \left( \left( \frac{\rho_a}{\rho_g} \right)_{k+1}^{n+1} - \left( \frac{\rho_a}{\rho_g} \right)_{k}^{n+1} \right) - \left( \frac{\rho_a}{\rho_g} \right)_{k+1}^{n+1} - \left( \frac{\rho_a}{\rho_g} \right)_{k-1}^{n+1} \right) \\ & - \frac{D_{mk-\frac{1}{2}} \left( \frac{\left( \frac{\rho_a}{\rho_g} \right)_{k}^{n+1} - \left( \frac{\rho_a}{\rho_g} \right)_{k-1}^{n+1} \right)}{\Delta z} \right) \\ & = 0 \end{split} \end{split}$$

โดยจะมีการเปลี่ยนค่า Nodal ของความชื้นและอุณหภูมิ ในแต่ละ เวลาที่เพิ่มขึ้นซึ่งจะทำซ้ำเช่นนี้จนกระทั่งค่าที่ได้ลู่เข้าสู่ผลลัพธ์ (Convergence) โดยใช้วิธีของ Newton - Raphson ในกระบวนการทำ ซ้ำ (Iteration) เพื่อทำให้การคำนวณลู่เข้าสู่ผลลัพธ์ได้เร็วขึ้น โดยมีราย ละเอียดของแผนผังที่แสดงกระบวนการคำนวณ สำหรับการแก้ปัญหา ดังรูปที่ 2 ดังนี้



รูปที่ 2 รายละเอียดของแผนผัง และวิธีการคำนวณ สำหรับกระบวนการทางระเบียบวิธีเชิงตัวเลข

3. ผลวิจัยและวิจารณ์ผล

(9)

(10)

ในการศึกษาเพื่อวิเคราะห์กระบวนการถ่ายเทความร้อน มวลสาร และความดันในวัสดุพรุนที่ไม่อิ่มตัวโดยปล่อยคลื่นอินฟราเรดร่วมกับ ไมโครเวฟให้กับแพคเบดของวัสดุพรุนซึ่งประกอบด้วย 3 เฟส คือ เม็ด แก้ว (glass beads) น้ำและอากาศ ดังรูปที่ 1 โดยแบบจำลองทาง คณิตศาสตร์ที่สร้างขึ้นถูกตรวจสอบความถูกต้องโดยนำเงื่อนไขการ ทดลองและรายละเอียดของข้อมูลจาก Kaviany [13] พบว่าให้ผลที่สอด คล้องกันดังแสดงในรูปที่ 3 ซึ่งถือได้ว่าแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ พัฒนาขึ้นในงานวิจัยนี้มีความถูกต้อง



รูปที่ 3 การกระจายความชื้นกับระยะความลึกตามเวลาที่ได้รับความร้อน

- ก. ผลการคำนวณจาก Kaviany [13]
- ข. ผลการคำนวณจากการใช้แบบจำลองที่พัฒนาจากการศึกษา



รูปที่ 4 การกระจายความชื้นกับระยะความลึกของแพคเบดโดยเปรียบ เทียบการใช้คลื่นไมโครเวฟและการใช้คลื่นอินฟราเรดร่วมกับไมโครเวฟ (d= 0.15 mm, S<sub>in</sub>= 0.7, E<sub>in(MW)</sub>= 4,200 V/m, E<sub>in(IR)</sub>= 500 V/m, f<sub>MW</sub>= 2.45 GHz, f<sub>IR</sub>= 742 GHz)

และพบว่าการใช้คลื่นอินฟราเรดสามารถเปลี่ยนพลังงานของคลื่น เป็นความร้อนที่บริเวณผิวของวัสดุเนื่องจากเป็นคลื่นที่มีย่านความถี่สูง โดยอยู่ในช่วง 1011-1014 Hz และความยาวคลื่นอยู่ในช่วง 10<sup>-3</sup>-10<sup>-6</sup> เมตร ส่วนคลื่นไมโครเวฟนั้นจะเปลี่ยนพลังงานของคลื่นที่ถูกดูดซับสู่ วัสดุเป็นความร้อนทำให้วัสดุนั้นร้อนขึ้นทั้งก้อน (volumetric heating) อุณหภูมิภายในจึงค่อนข้างสม่ำเสมอ และการถ่ายเทความชื้นเป็นไป อย่างรวดเร็วดังรูปที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการกระจายความชื้น กับระยะความลึกของแพคเบดโดยเปรียบเทียบการใช้พลังงาน ไมโครเวฟและการใช้พลังงานอินฟราเรดร่วมกับไมโครเวฟ



รูปที่ 5 อัตราการดูดกลืนพลังงานจากคลื่นไมโครเวฟกับระยะความลึก ของแพคเบดโดยเปลี่ยนความถี่ของคลื่นไมโครเวฟ (d = 0.15 mm, S<sub>in</sub>= 0.7, E<sub>in(MV)</sub>= 4,200 V/m, E<sub>in(IR)</sub>= 500 V/m, f<sub>IR</sub>= 742 GHz)



รูปที่ 6 อัตราการดูดกลืนพลังงานจากคลื่นอินฟราเรดกับระยะความลึก ของแพคเบดโดยเปลี่ยนความถี่ของคลื่นไมโครเวฟ (d = 0.15 mm, S<sub>in</sub>= 0.7, E<sub>in(MW)</sub>= 4,200 V/m, E<sub>in(IR)</sub>= 500 V/m, f<sub>IR</sub>= 742 GHz)



รูปที่ 7 การกระจายอุณหภูมิกับระยะความลึกของแพคเบดโดยเปลี่ยน ความถี่คลื่นไมโครเวฟ (d = 0.15 mm, S<sub>in</sub>= 0.7, E<sub>in(MW)</sub>= 4,200 V/m, E<sub>in(IR)</sub>= 500 V/m, f<sub>IR</sub>= 742 GHz)

จากรูปที่ 5 ถึง 6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการดูดกลืนพลัง ้งาน กับระยะความลึกของแพคเบด โดยเปลี่ยนแปลงความถี่ของคลื่น ไมโครเวฟ ผลการศึกษา พบว่าในรูปที่ 5 ในช่วงเริ่มต้นของกระบวน การอัตราการดูดกลืนพลังงานในแต่ละความถึ่มีความแตกต่างกันมาก เนื่องจากในช่วงเริ่มแรกของกระบวนการนั้นมีปริมาณความชื้นสูงและ ี้ค่า Loss Tangent Coefficient สูง (ดังแสดงในสมการที่ 1) ทำให้อัตรา การดูดกลืนพลังงานมากจึงทำให้เกิดความร้อนสูง ดังนั้นอุณหภูมิที่เกิด ขึ้นจึงสูงตามไปด้วย (รูปที่ 7) แต่เมื่อเวลาผ่านไปความแตกต่างของ อัตราการดูดกลืนพลังงานในแต่ละความถี่น้อยเนื่องจากมีปริมาณ ้ความชื้นลดลงและค่า Loss Tangent Coefficient ลดลง ทำให้อัตราการ ดูดกลื่นพลังงานลดลง อย่างไรก็ตามที่ระยะความลึกมาก ๆ อัตราการ ดูดกลืนพลังงานที่ความถี่ต่ำกว่า (2.45 GHz) กลับมีค่าสูงกว่ากรณีที่ ้ความถี่สูง (5 GHz) เล็กน้อย เนื่องจากกรณีที่ค่าความถี่ต่ำจะมีค่า ความยาวคลื่นมากกว่า ทำให้การดูดซึมพลังงานไมโครเวฟสามารถ ขยายไปได้ไกลกว่าแต่สำหรับอัตราการดูดกลืนพลังงานของวัสดุเนื่อง จากการให้พลังงานอินฟราเรดพบว่ามีค่าสูงที่บริเวณผิวของวัสดุเนื่อง จากอินฟราเรดเป็นคลื่นที่มีความยาวคลื่นสั้นจึงทำให้การดูดซึมพลัง งานเกิดที่บริเวณผิวของวัสดุดังรูปที่ 6



รูปที่ 8 การกระจายความชื้นกับระยะความลึกของแพคเบดโดยเปลี่ยน ความถี่ของคลื่นไมโครเวฟ (d = 0.15 mm, S<sub>in</sub>= 0.7, E<sub>in(MW)</sub>= 4,200 V/m, E<sub>in(IR)</sub>= 500 V/m, f<sub>IR</sub>= 742 GHz)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการกระจายความชิ้นกับระยะ ความลึกของแพคเบดต่อการความถี่ของคลื่นไมโครเวฟ (รูปที่ 8) พบว่า ในช่วงเริ่มต้นของกระบวนการที่ความถี่ของคลื่นไมโครเวฟมีค่า 5 GHz สามารถไล่ความชิ้นได้มากกว่าที่ความถี่ของคลื่นไมโครเวฟมีค่า 2.45 GHz เนื่องจากการที่ความถี่ของคลื่นไมโครเวฟมีค่าสูงจะทำให้ อัตราการดูดกลืนพลังงานสูง (ดังแสดงในสมการที่ 1) ทำให้เกิดความ ร้อนสูงขึ้นที่ภายในแพคเบด แล้วค่อยส่งความร้อนออกด้านนอก แต่ที่ ช่วงท้ายของกระบวนการ (10 hr.) ที่ความถี่ 2.45 GHz สามารถไล่ ความชื้นที่ระยะความลึกของแพคเบดสูงได้มากกว่าที่ความถี่ 5 GHz โดยในช่วงเริ่มต้นของกระบวนการภายในแพดเบดจะมีเฟสของของ เหลวอยู่อย่างต่อเนื่อง ทำให้อิทธิพลของความดันคาพิวลารี (capillary pressure) ที่ขับเคลื่อนของเหลวไปยังผิวหน้าแพคเบดมีค่าสูง แต่เมื่อ เวลาผ่านไปปริมาณความชื้นลดลง ทำให้การเคลื่อนที่ของความชื้น (ซึ่ง เป็นไอส่วนใหญ่) ออกสู่ผิวหน้านั้นเป็นอิทธิพลของการแพร่ของไอ (vapor diffusion) เป็นหลัก ประกอบกับอิทธิพลของการพาความร้อน บริเวณผิวหน้าของแพคเบดจึงทำให้การเคลื่อนย้ายความชื้นที่บริเวณ ผิวหน้าของแพคเบดสูง



รูปที่ 9 ความดันกับระยะความลึกของแพคเบดโดยเปลี่ยนความถี่ของ คลื่นไมโครเวฟ (d = 0.15 mm, S<sub>in</sub>= 0.7, E<sub>in(MW)</sub>= 4,200 V/m, E<sub>in(IR)</sub>= 500 V/m, f<sub>IR</sub>= 742 GHz)





ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างความดันกับระยะความลึกของแพคเบด โดยเปลี่ยนความถี่ของคลื่นไมโครเวฟ พบว่าความดันจะมีค่าเข้าใกล้ ้ความดันบรรยากาศที่บริเวณผิวแล้วค่อย ๆ เพิ่มขึ้นที่ความลึกแพคเบด มากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อเวลาการอบแห้งเพิ่มมากขึ้น (10 hr) อย่างไรก็ ตามที่เวลาไม่สูงมาก (5 hr) ที่ตอนปลายของแพคเบด ค่าความดันจะมี ค่าต่ำกว่าบรรยากาศ ที่เป็นเช่นนี้เพราะที่บริเวณดังกล่าวน้ำพยายาม แยกตัวออกไปจากช่องว่างทำให้เป็นการเพิ่มปริมาตรของเฟสก้าซ ใน ทำนองเดียวกันทำให้ความดันย่อยของอากาศบริเวณนั้นต่ำลงส่งผลทำ ให้ความดันรวมนี้ต่ำลงไปด้วย แต่เมื่อเวลาผ่านไปเรื่อย ๆ ค่าอุณหภูมิ และความดันจะเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่คล้ายกัน อุณหภูมิที่เพิ่มขึ้นจะ ้ส่งผลทำให้เกิดความดันรวมมากพอที่จะปลดปล่อยให้ไอที่ระเหยเนื่อง จากฟลักซ์ความร้อนออกไปได้ ขณะเดียวกันพบว่าค่าความถี่ไมโครเวฟ ก็ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของความดันรวม ที่ความถี่สูงอุณหภูมิแพค เบดก็สูงตามและส่งผลให้ความดันรวมสูงตามไปด้วย โดยเฉพาะที่ บริเวณตอนบนของแพคเบดซึ่งสามารถดูดกลืนพลังงานไมโครเวฟได้ ้สูงกว่า แต่ตรงส่วนปลายของแพคเบดค่าความดันในกรณีความถี่สูงจะมี ้ค่าต่ำกว่ากรณีความถี่ต่ำมาก ทั้งนี้เพราะอิทธิพลของการดูดกลืนคลื่นที่ ้บริเวณนี้มีค่าต่ำ จากรูปที่ 10 และ 11 แสดงฟลักซ์เวคเตอร์ที่เกิดขึ้น ภายในแพคเบดที่เวลา 4 ชั่วโมง พบว่าในกรณีที่ความถี่ 2.45 GHz จะ มีฟลักซ์ของไอน้ำเกิดขึ้นน้อยกว่ากรณีที่ความถี่ 5 GHz ซึ่งสอดคล้อง กับการกระจายอุณหภูมิและความชื้นที่เกิดขึ้นภายในแพคเบด (รูปที่ 7 และ 8 ตามลำดับ)



รูปที่ 12 อัตราการดูดกลืนพลังงานจากคลื่นไมโครเวฟกับระยะความลึก ของแพคเบดโดยเปลี่ยนขนาดของอนุภาค (S<sub>in</sub>=0.7,E<sub>in(MW)</sub>=4,200V/m, E<sub>in(IR)</sub>= 500 V/m, f<sub>MW</sub>= 2.45 GHz, f<sub>IR</sub>= 742 GHz)



รูปที่ 13 การกระจายอุณหภูมิกับระยะความลึกของแพคเบดโดยเปลี่ยน ขนาดของอนุภาค (S<sub>in</sub>=0.7,E<sub>in(MW)</sub>=4,200V/m, E<sub>in(IR)</sub>= 500 V/m, f<sub>MW</sub>= 2.45 GHz, f<sub>IR</sub>= 742 GHz)



รูปที่ 14 การกระจายความชื้นกับระยะความลึกของแพคเบดโดยเปลี่ยน ขนาดของอนุภาค (S<sub>in</sub>=0.7,E<sub>in(MW)</sub>=4,200V/m, E<sub>in(IR)</sub>= 500 V/m, f<sub>MW</sub>= 2.45 GHz, f<sub>IR</sub>= 742 GHz)

้สำหรับการเปลี่ยนแปลงขนาดอนุภาคของแพคเบด พบว่าวัสดุ พรุนที่มีขนาดอนุภาค 0.4 mm. จะมีความสามารถในการถ่ายเทความ ้ร้อนและมวลสารน้อยกว่าที่วัสดุพรุนที่มีขนาดอนุภาค 0.15 mm. จาก รูปที่ 12 จะเห็นได้ว่าวัสดุพรุนที่มีขนาดอนุภาค 0.15 mm. สามารถดูด กลืนพลังงานได้มากเนื่องจากปริมาณน้ำภายในโครงสร้างของ แพค เบดโดยเฉลี่ยมีค่ามากกว่าแพคเบดของวัสดุพรุนที่มีขนาดอนุภาค 0.4 mm. ส่งผลทำให้ Loss Tangent Coefficient มีค่าสูงตามไปด้วย จึงทำ ให้อุณหภูมิที่เกิดขึ้นสูงดังเห็นได้จากรูปที่ 13 ประกอบกับวัสดุพรุนที่มี อนุภาคขนาด 0.15 mm. มีความดันคาพิวลารีสูง [10] ทำให้สามารถไล่ ความชื้นที่ภายในได้ดีกว่าวัสดุพรุนที่มีขนาดอนุภาค 0.4 mm. ซึ่งมี ความดันคาพิวลารีน้อยกว่าดังแสดงในรูปที่ 14 ในช่วงเริ่มต้นของ กระบวนการจะมีอิทธิพลของความดันคาพิวลารีที่ขับเคลื่อนของเหลว ไปยังผิวหน้าแพคเบดมีค่าสูง แต่เมื่อเวลาผ่านไปปริมาณความชื้นลดลง ทำให้การเคลื่อนที่ของความชื้นออกสู่ผิวหน้านั้นเป็นอิทธิพลของการ แพร่ของไอเป็นหลัก และค่าความดันมีค่าเพิ่มมากขึ้นตามระยะเวลาที่ เพิ่มขึ้น



รูปที่ 15 อัตราการดูดกลืนพลังงานจากคลื่นไมโครเวฟกับระยะความลึก ของแพคเบดโดยเปลี่ยนความเข้มสนามไฟฟ้าของไมโครเวฟ (d=0.15mm, S<sub>in</sub>=0.7, E<sub>in(IR)</sub>=500 V/m,f<sub>MW</sub>=2.45 GHz, f<sub>IR</sub>= 742 GHz)



รูปที่ 16 การกระจายอุณหภูมิกับระยะความลึกของแพคเบดโดยเปลี่ยน ความเข้มสนามไฟฟ้าของไมโครเวฟ (d=0.15mm, S<sub>in</sub>=0.7, E<sub>in(IR)</sub>=500 V/m,f<sub>Mw</sub>=2.45 GHz, f<sub>IR</sub>= 742 GHz)



รูปที่ 17 การกระจายความชื้นกับระยะความลึกของแพคเบดโดยเปลี่ยน ความเข้มสนามไฟฟ้าของไมโครเวฟ (d=0.15mm, S<sub>in</sub>=0.7, E<sub>in(IR)</sub>=500 V/m,f<sub>Mw</sub>=2.45 GHz, f<sub>IR</sub>= 742 GHz)

จากรูปที่ 15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการดูดกลืนพลังงาน กับความเข้มของสนามไฟฟ้าที่ป้อนเข้าไปที่ระยะความลึกใด ๆ ของ แพคเบด พบว่าอัตราการดูดกลืนพลังงานที่ความเข้มของสนามไฟฟ้าที่ มีค่า 4,200 V/m ทำให้เกิดอุณหภูมิสูงกว่าการใช้ความเข้มของสนามไฟ ้ฬาที่มีค่า 2,800 V/m เนื่องจากการที่ความเข้มของสนามไฟฟ้าที่ป้อนมี ้ค่าสูงนั้นส่งผลให้อัตราการดูดกลืนพลังงานสูงขึ้น (ดังแสดงในสมการที่ 1) จึงทำให้อุณหภูมิที่เกิดขึ้นสูง (ดังรูปที่ 16) ดังนั้นจึงส่งผลต่อการ เคลื่อนย้ายความชื้นได้มากกว่าการใช้ความเข้มของสนามไฟฟ้าที่มีค่า ต่ำ จากรูปที่ 17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการกระจายความชื้นกับ การเปลี่ยนความเข้มของสนามไฟฟ้ากับระยะความลึกของแพคเบด พบ ้ว่าที่เวลาสุดท้ายของกระบวนการนั้นมีความแตกต่างของการกระจาย ้ความชื้นกับระยะความลึกของแพคเบดที่เปลี่ยนแปลงความเข้มของ สนามไฟฟ้าที่ป้อนเข้าไปไม่มากนัก เนื่องจากกระบวนการอบแห้งเข้า ใกล้สภาวะสมดุลและพบว่าการกระจายตัวของความดันรวมโดยเฉลี่ย ตลอดแพคเบดมีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก ดังนั้นอิทธิพลของความดัน รวมส่งผลต่อจลนศาสตร์ของการอบแห้งไม่มากนัก ทั้งนี้เป็นเพราะใน กระบวนการอบแห้งได้ดำเนินไปถึงสภาวะที่อุณหภูมิภายในวัสดุมีค่าไม่ เกินจุดเดือด

### **4.** สรุป

จากการศึกษา พบว่าในช่วงเริ่มด้นของกระบวนการอบแห้งนั้น ความดันคาพิวลารีจะมีอิทธิพลสูงในกระบวนการถ่ายเทมวลสาร แต่เมื่อ เวลาผ่านไปปริมาณความชิ้นลดลง ทำให้การถ่ายเทมวลสาร (การ

เคลื่อนที่ของความชื้นซึ่งเป็นไอส่วนใหญ่) นั้นเป็นอิทธิพลจากการแพร่ ของไอเป็นหลัก และเมื่อความเข้มของสนามไฟฟ้าของคลื่นไมโครเวฟที่ ป้อนเข้าไปมีค่าสูงจะมีอัตราการดูดกลืนพลังงานสูง ทำให้เกิดความร้อน สูงจึงสามารถถ่ายเทมวลสารได้มากกว่าความเข้มของสนามไฟฟ้าของ คลื่นไมโครเวฟที่มีค่าต่ำ คลื่นไมโครเวฟที่มีความถี่สูงจะมีอัตราการดูด กลืนพลังงานสูง เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงสนามไฟฟ้ามากกว่า อนุภาคขนาดเล็กจะมีความดันคาพิวลารีที่สูงกว่าทำให้สามารถ ถ่าย เทมวลสารได้ดีกว่าอนุภาคขนาดใหญ่ ในส่วนของอิทธิพลของความดัน รวมนั้นส่งผลน้อยมากต่อจลนพลศาสตร์ของการอบแห้งที่มีอุณหภูมิ แพคเบดต่ำดังในการศึกษาครั้งนี้และพบว่าการใช้คลื่นอินฟราเรดร่วม กับคลื่นไมโครเวฟทำให้อุณหภูมิที่เกิดขึ้นภายในวัสดุพรุนค่อนข้าง สม่ำเสมอ และการถ่ายเทความชื้นที่เกิดขึ้นเป็นไปอย่างรวดเร็วกว่าการ ให้ความร้อนด้วยคลื่นไมโครเวฟเพียงอย่างเดียวเนื่องจากอินฟราเรดจะ เปลี่ยนพลังงานของคลื่นเป็นความร้อนที่บริเวณผิวของวัสดุเพราะเป็น คลื่นที่มีย่านความถี่สูงซึ่งความยาวคลื่นสั้น ส่วนคลื่นไมโครเวฟนั้นจะ เปลี่ยนพลังงานของคลื่นที่ถูกดูดซับสู่วัสดุเป็นความร้อนทำให้วัสดุนั้น ร้อนขึ้นทั้งก้อน (volumetric heating) ดังนั้นเมื่อใช้พลังงานอินฟราเรด ร่วมกับไมโครเวฟจึงส่งผลให้การถ่ายเทความร้อน มวลสารและความ ดันนั้นเกิดได้ดีขึ้น ซึ่งงานวิจัยนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ใน การออกแบบระบบจริงในทางปฏิบัติและอาจจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่จะ ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการถ่ายเทความร้อนและมวลสารใน วัสดุพรุนสำหรับการวิเคราะห์ในกรณีอื่น ๆ อีกด้วย

## 5. กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยที่สนับสนุนทุนวิจัยในครั้งนี้

## รายการสัญลักษณ์

$D_m$ = effective molecular mass diffusion	(m <sup>2</sup> /s)	)
--	---------------------	---

- S = water saturation
- $D_p$  = penetration depth (m)
- T = temperature (<sup>o</sup>C)
- $H_{\nu}$  = specific heat of vaporization (J/kg)
- C = velocity of light (m/s)
- E = electric field intensity (V/cm)
- t = time (s)
- $Q_{MW}$  = microwave power absorbed term (W/m<sup>3</sup>)
- $Q_{IR}$  = Infrared power absorbed term (W/m<sup>3</sup>)
- f = frequency (GHz)
- P = microwave power (W)
- *p* = pressure (Pa)
- <sup>*n*</sup> = phase change term (kg/m<sup>3</sup>s)
- W = velocity (m/s)
- $\lambda$  = effective thermal conductivity (W/mK)
- k = permeability (m<sup>2</sup>)
- $\tan \delta$  = loss tangent coefficient

= Porosity

 $\phi$ 

ρ

ε

 $\varepsilon'$ 

 $\mu_l$ 

- g = gravitational constant (m/s<sup>2</sup>)
  - = density (kg/m<sup>3</sup>)
  - = complex permittivity (F/m)
- <sup>μ</sup> = magnetic permeability (H/m)
  - = permittivity or dielectric constant
  - = dynamic viscosity of liquid (Pa s)
- $\varepsilon'$  = dielectric loss factor
- $\mu_g$  = dynamic viscosity of gas (Pa s)
- $h_c$  = heat transfer constant (W/ m<sup>2</sup>K)
- $h_m$  = mass transfer constant (W/ m<sup>2</sup>K)

#### Subscripts

MW = Microwave		IR = Infrared	
0	= free space	r	= relative
а	= air	v	= water vapor
с	= capillary	I	= liquid water
g	= gas	х	= coordinate axis[m]
р	= particle		

เอกสารอ้างอิง

- [1] Boukadida, N., S. Ben Nasrallah and P. Perre., 2000, "Mechanism of Heat and Mass Transfer During Convective Drying of Porous Media under Different Drying Conditions." Drying Technology . Vol. 18, pp. 1367-1388.
- [2] Wang, Z.H., G. Chen. 2000. Heat and mass transfer in batch fluidized –bed drying of porous particles. Chemical Engineering Science. 55: pp.1857-1869.
- [3] Ratanadecho, .P, Aoki, K.and Akahori, M., 2002,"The Characteristics of Microwave Melting of Frozen Packed Beds Using a Rectangular Waveguide. " IEEE Transactions on microwave theory and techniques.Vol.50,NO.6,pp.1495-1502.
- [4] Adonis M, Khan, MTE, "Combined Convective and Infrared Drying Model for Food Applications", IEEE AFRICON, 2004, pp.1049-1052.
- [5] Glouannece, P et al., "Experimental Survey on The Combination of Radiating Infrared and Microwave Sources for the Drying of Porous Material", Applied Thermal Engineering 22, 2002, pp. 1689 -1703.
- [6] Praveen, D.G. et al., "Infrared and Hot-Air Drying of Onions." Journal of Food Processing and Preservation 29, 2005, pp. 132-150.
- [7] Salagnac, P et al., "Numerical Modeling of Heat and Mass Transfer in Porous Medium During Combined Hot Air, Infrared and Microwaves Drying." International Journal of Heat and Mass Transfer 47, 2004, pp. 4479–4489.

- [8] A.K.Datta, H.Ni,Infrared and hot-air-assisted microwave heating of food for control of surface moisture Journal of Food Engineering 51, 2002, pp.355-364.
- [9] Pall,R., Mohsenin,N.N."A soil air pycrometer for determination of porosity and particle density." Transactions, American Society of Agricultural Engineers 23 (3), 1980, pp. 735-741, 745
- [10] Ratanadecho, P., Aoki, K. and Akahori, M., 2001, "Experimental and Numerical Study of Microwave Drying in Unsaturated Porous Material. Int. Commune." Heat Mass Transfer. Vol. 28, pp. 605-616.
- [11] Wang, J., and Sehmugge, T., 1980, "An Empirical Model for the Complex Dielectric Permittivity of Soil as Function of Water Content." IEEE Trans. Geosci. Remote Sens., GE-18, Vol.4, pp.288-295
- [12] Patankar, S.V., 1980 "Numerical Heat Transfer and Fluid Flow, McGraw-Hill." New York, Chaps.1-4.
- [13] Kaviany, M., Principle of heat transfer in porous media, Springer, New York, (1991).